

TARİH NOTLARI-450 MADDELİK

Dede Korkut Hikayeleri Kıpçaklar ile Oğuzların mücadelesini anlatır , Oğuzların bilinen en eski destanıdır.

Kıpçaklar Rusların karadenize inmesini engellemiştir

Türgişler Emevilerin Orta Asyada yayılmasını ve bölgenin Araplaşması engellemiştir

Şad: Hanedan Üyesi

Türk Hukuku ilk kez uygurlar tarafından yazılı hale getirilmiştir

Sav: Atasözü Sagu : Ağıt

Gazneli Mahmut Abbasi Halifesini şii Büheyvoğullarının baskısından kurtarmış ve "Sultan" ünvanını almıştır (Sultan ünvanını alan ilk Türk Hükümdarı)

Tuğrul Bey Abbasi Halifesini şii Büheyvoğullarından kurtarıp "Doğunun ve Batının Sultanı" ünvanını almıştır , İslam dünyasının siyasi liderliği Türklere geçmiştir

Harzemşahlar devletinin yıkılması ile Anadolu Moğollar tehlikesi ile başbaşa kaldı

Kutsal topraklara hakim olan ilk türk devleti : ihşitler - akşitler

Eyyübiler Hittin savaşı ile kudüsü haçlılardan geri almışlardır

Memlükler Aynu Calut savaşı ile moğolların batıya ilerleyişini durdurdular

Yavuz sultan selimin memlük devleti üzerine yaptığı mısır seferi sonucu halifelik osmanlıya geçmiş , hükümde hem halife hemde padişah ünvanını bir arada kullanmıştır

Altın Orda devleti rusların karadenize inmesini engellemiştir

Marco Polo Kubilay hanlığı hizmetinde çalışmıştır

Emir-i Hares : Suçluları yakalar

Amil : Vilayet vergisi toplar

Amid : Vilayette Yönetimden sorumludur

Kutatgu Bilig : Mutluluk veren bilgi - Yusud Has Hacıp

Atabetül Hakayık : Gerçeklerin eşiğı - Edip Ahmet Yükneki - ahlaki öğütler

Divan-ı Hikmet : İlk tasavvuf örneğı - Hoca Ahmet Yesevi

Ömer Hayyam : Celali Takvimi - Rubailer

Enveri : Kasideler

Gazali : Siyasi ve Bölücü Din akımlarıyla mücadele etmiştir

Birnuni : Bilimin önündeki engelin serbest düşüncenin olmayışı olduğunu söylemiştir, Enlem ve Boylam hesabı yapmış , Dünyanın güneş etrafındaki dönüşünü hesaplamıştır

İbn-i Rüşd: Aklın inancın önünde tutulması gerektiğini savunmuştur

Harezmi : Cebir Uzmanı

Uluğ Bey: Yıldızların fihrist cetevelini hazırlamıştır , Rasathane kurmuştur

Ali Şir Nevai : Muhakemetül luateyn , Türkçenin Farsçadan daha zengin olduğunu anlatmıştır

Divriği Ulu Camii : Mengücekler

Tokat Yağıbasan Medresesi : Danişmentler - Anadolu'da en eski medrese

Anadolu selçuklu devleti Moğollar(İlhanlı) tarafından Köseadağ Savaşı sonucu yıkılmıştır

Münşi : Tuğracı

Hunad Hatun Külliyesi : Anadolu selçuklu hükümdarı Alaaddin keykubatın eşi yaptırmıştır - Kayseri

Sahip Ata Külliyesi : Anadolu selçuklu veziri yaptırmıştır - Konya

Karatay Medresesi : Anadolu selçuklu - konya

Emir Saltuk Kümbeti : Erzurum - En eski anıt mezar (Saltuklular)

Kervansaraylar(a.selçuklu) : kırkgöz,öresun,ezine Pazar, evdir

Hacı Bektaş Veli: Makalat - Bektaşî tarikatının kurucusu

Yunus Emre : Divan - Risaletin nushiye - tasavvuf

Hoca Denhani : Divan edebiyatının ilk temsilcisi - Selçuklu Şahnamesi

Ekberiliğin kurucusu : Sadrettin Konevi

Çimpe Kalesi : Orhan bey zamanında alınan balkanlardaki ilk toprak parçasıdır

İlk osmanlı medresesi : iznik süleyman paşa medresesi

Anadolu Hisarını I.Beyazıt (Yıldırım) yaptırmıştır

II.Kosova savaşı ile Türklerin balkanlardan atılamayacağı kesinleşti

Kırımın alınması ile karadeniz Türk gölü haline geldi (Fatih)

Rumeli hisarını Fatih yaptırmıştır

Karamanoğulları beyliğine son veren hükümdar 2.Beyazıt

Fransaya ilk kapitülasyon Kanuni zamanında verilmiştir

Preveze deniz savaşı sonucu akdeniz Türk gölü haline gelmiştir (Kanuni)

Kıbrısın Fethi : Sokullu Mehmet Paşa zamanında

İnebahtı Deniz Savaşı : Haçlılar Osmanlı donanmasını yaktılar

Hint deniz seferi kanuni zamanında yapılmıştır, başarı elde edilememiştir

Osmanlı Merkezleri : Söğüt,Bilecik,Karacahisar,İznik,Bursa,Edirne,İstanbul

Adaletname : Halkın yönetene karşı korunduğu belge

Kapan Emni : Hububat meyve ve sebzeden alınacak vergiyi belirler

Beytülmal Emni : Kamu haklarını koruyan görevli

Sürname: Levni - Hünername : Matrakçı nasuh (minyatür eserleri)

Fatih tarafından resim öğrenimi için italyaya gönderilen kişi : Sinan Bey

Osmanlıda ilk resim sergisini Şeker Ahmet Paşa açmıştır

Ebusuud efendi : Şeyhülislam - eserleri :Kanunname ,Divanname

Mütevelli : Vakıf yöneticisi

Müzehhip : Tezhip Sanatçısı

Müstensih : El yazma eserleri çoğaltan kişi

Şeri vergiler : öşür-haraç-cizye

Osmanlı devletinin ilk müderrisi "Davudi- Kayseri" dir

Duraklama dönemi antlaşmaları

Zirvatoruk

Kasr-ı şirin (iran ile sınırları belirleyen)

Bucaş (Batıda en geniş sınırlara ulaşılan)

Karlofça (ilk kez büyük çapta toprak kaybettiğimiz)

Duraklama dönemi Padişahları

I.Ahmet

II.Osman (genç)

IV.Murat

Tarhuncu ve Köprülüler

Gerileme Dönemi Antlaşmaları

Pрут

Pasarofça (Batının üstünlüğünü kabul ettik)

Belgrad (fransaya verilen kapütülasyonlar sürekli hale geldi)

Küçük Kaynarca (ilk kez savaş tazminatı , rusyaya kapütülasyon,kırım bağımsız)

Yaş (kırım rusyaya verildi)

Gerileme dönemi Padişahları

III.Ahmet

I.Mahmut

III.Mustafa

I.Abdulhamit

III.Selim

İlk geçici elçilik Lale devrinde pariste açılmıştır , elçi Yirmisekiz Mehmet çelebidir, eseri paris sefahatnameidir

İlk kez iç borçlanma III.Mustafa döneminde olmuştur - Esham senetleri

İlk sürekli elçilik III.Selim zamanında Londrada açılmıştır , elçi Yusuf Agah Efendidir

İlk Devlet Matbaası : Matbaai Amire - III. Selim

İstimalet Politikası : Fethedilen bölgedeki yabancı unsurların devlete alıştırılması için yapılan hoşgörü poiltikası

Osmanlı devletinin ilk dini nitelikli ayaklanması Şeyh Bedrettin isyanıdır

Osmanlı Önemli Hattatlar: Şeyh hamdullah, Hafız Osman , Ahmet Akşemsettin,Mustafa Rakım

Hat çeşitleri : nesih,sülüs,rika,talik,icaze,divan

Islahhane : Mithat paşa tarafından açılan zanaat okulu düzeyinde teknik eğitimler veren okul

Meternik Sistemi : Avrupanın neresinde milliyetçilik ayaklanması çıkarsa devletler beraber hareket edecek

Islah-i Sanayi Komisyonu : Osmanlı devletinin sanayi inkilabının olumsuz etkilerine karşı 1860 yılında oluşturduğu komisyon

Merkantalizm :Devlet nekadar çok madene ve paraya sahip olursa okadar zengin sayılır

Sancak deneyimi kazanan son padişah III.Mehmet

Osmanlını doğuda en geniş sınırlara ulaştığı antlaşma Ferhat Paşa antlaşmasıdır

1700 senesinde istanbul antlaşması ile Azak kalesi Ruslara bırakıldı

Coğrafi keşifler sonucu merkezi krallıklar güç kazandı

Osmanlıda ilk isyan eden sırplar 1804

Osmanlıda ilk bağımsız olan devlet Yunanistan- 1829 Edirne Ant.

Sırp lar 1878 Berlin antlaşması ile bağımsız oldu

Osmanlı nı açık Pazar haline geldiği antlaşma Balta Limanı Antlaşmasıdır - 1838

1841 Londra Boğazlar sözleşmesi sonucu osmanlı boğazlar üzerindeki üstünlüğünü kaybetti

Islahat fermanı 1856 Paris Antlaşması metnine dahildir (Kırım savaşı)

kanun ile yetkileri kısıtlanan ilk padişah Abdülmecit

Anayasa ile yetkileri kısıtlanan ilk padişah II.Abdülhamit

Romanya,Sırbistan ve Karadağ 1878 Berlin Ant. İle bağımsız oldu

1826 Yılında II.Mahmut yeniçeri ocağını kaldırdı

Askeri amaçlı ilk nüfus sayımını II.Mahmut yapmıştır

Osmanlıda İlk resmi gazete : Takvimi Vakayi - II.Mahmut

Osmanlıda ilköğretimin zorunlu hale gelmesi - II.Mahmut

Tanzimat döneminde etkili olan akım : Osmanlıcılık

Osmanlıda ilk özel gazete : Tercüman-i Ahval - Abdülmecit

Yurtdışına seyahat eden ilk padişah : Abdülaziz

Meşrutiyet döneminde etkili olan fikir akımları : Osmanlıcılık - Batıcılık

İstidbad döneminde islamcılık fikir akımı etkili

Sanayi Nefise Mektebinin açılması - II.Abdülhamit

Ziraat Bankası (1863) - II. Abdülhamit

Mora 1829 Yunan isyanı sonucu yunanlılara geçmiştir

1908 Reval konferansı ile ingiltere rusyayı balkanlarda serbest bırakmıştır

II.Meşrutiyet sırasında Bulgaristan ve Bosna-Hersek kaybedildi

Rejime karşı ilk ayaklanma 31 Mart ayaklanmasıdır

I.Balkan savaşında Arnavutluğun bağımsız olması ile Osmanlıcılık önemini yitirdi

I.Dünya savaşında Arapların İngiliz tarafına geçmesi ile İslamcılık önemini yitirdi

I.Dünya savaşının kaybedilmesi ile Türkçülük(Turancılık) fikri önemini yitirdi

Türk tarihinde ilk kez çok partili hayat II.Meşrutiyet zamanında başlamıştır

İttihadi muhammediye cemiyeti,Ahrar fırkası ve Volkan gazetesi 31 Mart vakasına destek vermiştir

31 Mart vakasında hareket ordusunun başında Mahmut Şevket Paşa vardı

31 Mart isyancıları Divan-ı Harpte yargılanıyor

Babali baskını(1913) ittihat ve terakki partisinin hükümet darbesidir , rejim değişmemiştir

II.Balkan savaşı - İstanbul Ant: Edirne,Kırklareli,Dimetoka : Osmanlıya ;
Dedeağaç,Kavala : Bulgaristan a verildi , Atina Ant: Yanya,Selanik,Girit
Yunanistana verildi

I.Dünya savaşında tek toprak kazandığımız cephe Kafkas cephesidir
(Kars,Ardahan,Batum)

Bulgaristan Çanakkale savaşı sonrası ittifak devletlerine katılıyor

M.Kemal I. Dünya savaşınd Kafkas,Suriye-Filistin ve Çanakkale cephesinde
savaşmıştır

Londra Gizli Antlaşması ile italya itilaf devletlerine katıldı

Mc Mahon antlaşması ile Araplara isyan ettikleri toprakları alma sözü verildi

Vilayet-i Sitte : Van,Diyarbakır,Erzurum,Elazığ,Bitlis,Sivas

Mondros Ateşkesi(30 Ekim 1918) imzalayanlar Rauf(Orbay-hariciye nazırı) -
Amiral Caltrope(ing)

Mondrostan sonra ilk olarak ingiltere musulu işgal ediyor (3 Kasım 1918)

13 Kasım 1918 - Mustafa Kemal "Geldikleri gibi giderler"

Osmanlı toprakları mondrostan sonraki Paris Barış konferansında(1919)
paylaşmıştır

Amiral Bristol raporu izmirin haklı olduğunu savunmuştur(1919)

Trakya paşaeli cemiyetinin gazetesi : Ahali

Doğu anadolu müdafai hukuk cemiyetinin gazetesi : LePays(Vatan) Fransızca

Milli Müdafaa cemiyeti anadoluya silah yardımı yapmıştır

Milli Karakol cemiyerti Anadoluya sevkiyat yapmıştır

Milli Kongre cemiyeti basın yolunu kullanmıştır(Dr.Esat Işık)

Rumlar tarafından kurulan ilk cemiyet : Etnik-i Eterya (1829)

Hürriyet ve İtilaf cemiyetinin yayın organları : Alemdar ve Peyami sabah

Trakya paşaeli cemiyetinin osmanlı yıkılırsa yeni bir devlet kurma amacı vardı

Mustafa samsuna 9.Ordu müfettişi olarak gitmiştir

Mustafa Kemal havza genelgesinden sonra ilk defa istanbula geri çağırılmıştır

Amasya Genelgesi kuruluş savaşının gerekçe ve yöntemini belirtir

Milletin bağımsızlığı tehlikededir, İst. Hükümeti üzerine düşeni yerine getirmemektedir , Milletin bağımsızlığını azim ve kararı kurtaracaktır

"Artık istanbul anadoluya hakim değil , tabii olmak zorundadır (M.Kemal)" Amasya genelgesi

Amasya genelgesi M.Kemal'in resmi görevi ile son faaliyetidir

M.Kemal Erzurum kongresi öncesinde askerlikten istifa ediyor ve 9.Ordu müfettişliği görevinden alınıyor

Temsil heyeti ilk defa Erzurum kongresinde oluşturuluyor , Bşk: M.Kemal - 9 Kişi

"Ulusal sınırlar içinde vatan bütündür bölünemez" : Erzurum kongresi , misak-ı milliden söz edilmiştir

Geçici bir hükümetin kurulması gereklidir : Erzurum Kongresi

Kuvayi milliyeyi amil, milli iradeyi hakim kılmak esastır : Erzurum Kongresi

Mebusan meclisi toplanmalıdır: Erzurum kongresi

Nazilli kongresini düzenleyen : Celal Bayar

Atatürk Pozantı kongresine katılmıştır

Elazığ valisi Ali Galip ile Ankara valisi Muhittin Paşa Sivas kongresini önlemeye çalışmışlardır

General Harbour Ermenileri haksız bulmuştur ve Atatürk ile görüşme yapmıştır

Amasya görüşmeleri Ali Rıza Paşa hükümeti sözcüsü Salih Paşa ve Atatürk arasında olmuştur sadece meclisin açılması ve seçimlerin yapılması kararı çıkmıştır

Amasya görüşmelerinde İstanbul hükümeti Temsil heyetini resmen tanımıştır

Son Osmanlı mebusan meclisinde müdafa-i hukuk grubu yerine Felah-ı Vatan grubu kuruluyor

Sivas kongresinde Milli Cemiyetler Anadolu ve Rumeli Müdafai Hukuk Cemiyeti adı altında birleşiyor

İrade-i Milliye gazetesi Sivas kongresi kararlarını yayınlamıştır

Temsil heyetinin ilk yürütme görevi Ali Fuat Paşayı Batı Cephesi Komutanlığına atamak olmuştur

Sivas kongresi sonrası Damat Ferit Paşa hükümeti istifa ediyor yerine Ali Rıza Paşa hükümeti geliyor

Son Osmanlı mebusan meclisinde Misak-ı Milli kararları kabul edilmiştir

Misak-ı Milli'de boğazlar kapütülasyonlar ve azınlıklarla ilgili kararlar alınmıştır

Hakimiyeti Milliye gazetesi TBMM'nin yarı resmi yayın organıdır

Sebillüreşad dergisi Mehmet Akif'in baş yazarı olduğu Milli Mücadele'ye yararlı bir yayındır

Yararlı Yayınlar: İrade-i Milliye, Hakimiyeti Milliye, Öğüt, Albayrak, Açık Söz, Minber, İstikbal, Ahali, Tasvir-i Efkar, Vakıf, İktidat, Hukukî Beşer, Şübüllereşad, Küçük Mecmua, Yenigün, Akşam, Tercüman, Anadolu Ajansı, İleri

Zararlı Yayınlar: Peyami Sabah, Alemdar, Ümit, Aydede, Güleryüz, Türkçe İstanbul, İrşad, Tan, Yeni Dünya, Şarkın Sesi, Zafer, Zincirbent

İleri gazetesi Atatürk'ün isimsiz yazılarını yayınlamıştır

1909 31 Mart Ayaklanması

Erzurum Kongresinin yayını yapan gazete : Albayrak

Anadolu Ajansı gazetesi Atatürk'ün isteği üzerine Halide Edip Adivar tarafından kurulmuştur

TBMM açılış konuşmasını sinop milletvekili Şerif Bey yapmıştır

İlk genel kurmay başkanı : İsmet İnönü

İlk meclis ve hükümet başkanı : Mustafa Kemal

Tesnüd : eski ittihatçiler grubu (I.TBMM)

Ulusal egemenlikten ilk defa amasya genelgesinde bahsedildi

İstanbul hükümetinin çıkardığı ayaklanmalar : Hilafet Ordusu (Kuvayi inzibatiye) , Ahmet Anzavur

Demirci Mehmet eski kuvayi milliye üyesi

Hıyaneti vataniye kanunu I.TBMM ye karşı çıkan ayaklanmaları önlemek için çıkarıldı Firariler kanunu ile çıkarılan istiklal mahkemeleri hıyaneti vataniye kanunu kapsamında yargılama yapmak için kuruldu

Mustafa Kemal I.TBMM ye Ankaradan Millet vekili olarak katıldı

İstanbul hükümeti TBMM nin siyasi varlığını ilk kez bilecik görüşmelerinde tanıdı

Kanuni Esasi 1909 değişikliği ile hükümet üyeleri(bakanlar) sadrazam(başbakan) tarafından belirlenir

M.Kemal 1910'da Fransada Picardie manevralarına katıldı

I. Dünya savaşı sonrasında Rusyanın savaştan çekilmesi üzerine Sykes-Picot Ant.sının boğazlarla ilgili maddelerinde değişiklik yapılmıştır

I.Dünya savaşında Osm. Açtığı ilk cephe Kafkasya cephesidir

General Harbour Anadolunun kaynaklarının ABD'nin ihtiyacını karşılayacak zenginlikte olmadığını söylemiştir

Saraylar sivil mimaridir

İtilaf devletleri serv taslağını san remo konferansında hazırlamıştır (1920)

Tevfik paşa serv metnini imzalamıyor

8 Kasım 1920 de Düzenli ordu kuruluyor batı cephesine ismet paşa, güney cephesine refet bey atanıyor doğu cephesinde ise kazım karabekir var 15.kolordu

TBMM yi tanıyan ilk devlet Ermenistandır

Batum Antlaşması (23 Şubat 1921) Gürcistan : Ardahan ,Artvin,Batum Türkiyeye kaldı

Maraş 1925 yılında istiklal madalyası almıştır

Maraş 1973 yılında kahraman ünvanını almıştır

Urfa 1984 yılında şanlı ünvanını almıştır

Antep 1921 yılında gazi ünvanını almıştır

Antep 2008 yılında istiklal madalyası almıştır

I.İnönü sonucu : Albay istet general oluyor,TBMM Londra konferansına çağırılıyor,Afgan dostluk antlaşması,Moskova Antlaşması,İstiklal marşının kabulü,Teşkilati esasi ilanı

İstiklal marşını ilk defa mecliste okuyan maarif vekili "Hamdullah Suphi Tanrıöver"

İstiklal marşı 1930 a kadar besteleyen Ali Rıfat Çağlayan , 1930 dan sonra besteleyen Zeki Üngör

Londra Konferansına giden TBMM yetkilisi : Dışişleri bakanı Bekir Sami Bey

"Ben sözü milletin asıl temsilcisi TBMM ye bırakıyorum" - Tevfik Paşa - Londra Konferansı

İtilaf devletleri TBMM yi londra konferansında hukuken tanıdılar

TBMM yi tanıyan ilk müslüman devlet Afganistan

Türk Afgan dostluk antlaşması : Siyasi - Kültürel - Askeri alanlarında yapıldı

Misak-ı milliye tanıyan ilk Avrupa devleti Rusya

Misak-ı milliden ilk taviz Batum'un gürcistana verilmesi - Moskova Antlaşması (16 Mart 1921)

Kapitülasyonları kaldıran ilk Avrupa devleti Rusya

"Siz orada yalnız düşmanı değil milletin makus talihinide yendiniz (Atatürk)" - II. İnönü Savaşı

İtalyanlar II. İnönü savaşı sonrası işgal ettikleri yerleri boşaltmaya başlıyor

II. İnönü savaşı sonrası İngiltere Malta'da 40 esir askeri serbest bırakıyor

Başkomutanlık yasası Kütahya-eskişehir yenilgisinden sonra çıkarılıyor

M.Kemal'in Başkomutanlık yetkisiyle ilk çıkardığı yasa Tekalif-i Milliye Emirleridir

"Hattı müdafa Yoktur sattı müdafa Vardır(M.Kemal)" - Sakarya Savaşı

Sakarya savaşı sonucu : M.Kemal e gazi ve mareşal , Fransa ile Ankara Ant., Kars Ant., Ukrayna Dostluk Ant., İngiltere ile esir antlaşması

Kars Antlaşması ile Nahçıvan bölgesine Muhtariyet verilmiştir (Ermenistan-Gürcistan-Azerbaycan)

TBMM yi tanıyan ilk itilaf devleti Fransa

Ankara antlaşması ile Hatay ve İskenderun Suriye sınırı dışında kaldı

M.Kemal başkomutanlık yetkisi Başkomutanlık savaşı sırasında uzatıldı

"Ordular İlk Hedefiniz Akdeniz İleri(M.Kemal)" Büyük Taarruz

Boğazlar, Doğu Trakya ve İstanbul Mudanya Ateşkesi ile savaştan alındı - 1922

Osmanlı Hükümeti Mudanya Ateşkesi ile hukuken yok sayıldı çünkü İstanbul TBMM hükümetine verildi

İtilaf devletlerinin İstanbul hükümetini de Lozana davet etmesi üzerine ikilik yaratmamak için saltanat kaldırıldı (Osm. Resmen sona erdi) -1922

Saltanatın kaldırılmasından sonra Abdülmecid Efendi TBMM tarafından halife olarak seçildi

Lozan da bize kalan adalar : Gökçeada,Bozcaada,Tavşan adası

Lozanda mübadele : Batı Trakyadaki türkler ile istanbul,bozcaada ve gökçeada daki rumlar hariç

Lozan konferansında yunaniistan savaş tazminatı olarak bosna köy ve karaağacı bize bırakıyor

Lozan Antlaşmasını onaylayan meclis II.TBMM

İsmet Paşa (İnönü): Dışişleri Bakanı , Delegasyon Başkanı

Dr. Rıza Nur Bey: Sağlık Bakanı

Hasan Bey (Saka): Eski Maliye Bakanı

Yahya Kemal Bey (Beyatlı): Üniversite öğretim üyesi

II.TBMM açılması 11 Ağustos 1923

Nutuk Cumhuriyet Halk Fırkasının 2. Kongresinde okunmuştur(1927) ve 1919 - 1927 yılları arasını kapsar

Halk Fırkası (9 Eylül 1923) , Ekonomide Devletçiliği savumuştur , genel başkanı M.Kemal dir ve Cumhuriyetin ilanından önce kurulmuştur

Terakki Perver Cumhuriyet Fırkası (1924) : Genel başkan Kazım karabekir , Adnan adıvar ,Ali Fuat Paşa,Rauf Bey,Refet Bey

Terakki Perver CF serbest ekonomi ,tek derece seçim,yerinden yönetim,dini hoşgörü ilkelerini benimser

Nasturi isyanı (1924): Hristiyan suryanilerin ingilterenin musul sorununu kendi lehine çözmek istemesi üzerine kışkırtması , istiklal mahkemesinde yargılandılar

Şeyh Sait Ayaklanması (1925) Cumhuriyet rejimine karşı ilk ayaklanmadır

Şeyh Sait Ayaklanmasına karşı Tarkriri sükun yasası çıkarılıp İstiklal mahkemeleri kurulmuştur , ayaklanma sonucu Terakki Perver CF kapatılmış musul kaybedilmiştir

Şeyh Sait Ayaklanması sırasında yetersiz kalan Fethi Okyar hükümeti yerine İsmet Paşa hükümeti gelmiştir

İzmir Suikasti(1926) karışanlar : Ziya hurşit,çopur hilmi,laz ismail, ittihat ve terakki ve Terakki perver CF mensupları istiklal mahkemesinde yargılanmış, ittihatçı zihniyet ülkeden tasnif edilmiştir

"Benim naciz vücudum elbet bir gün toprak olacak (M.Kemal) " - izmir süikasti

Serbest Cumhuriyet Fırkası (1930) M.Kemal isteği üzerine Fethi Okyar tarafından kurulmuştur, ilkeleri : liberalizm,tek derece seçimler ,kadınlara siyasi haklar

Menemen Olayı(1930) : Nakşibandi tarikatına bağlı derviş mehmet çıkarmış ve divan-i harpte yargılanmıştır

Bursa Olayı(1933) - "Din değil Dil meselesidir(Atatürk)"

İstiklal mahkemelerinin görev aldığı son olay İzmir Süikastidir

Cumhuriyetçilik = Milli egemenlik,Siyasi haklar,Demokrasi tamamlayıcısı : Ulusal Egemenlik ,"En büyük eserim","Hükümet millet millet hükümettir"

Laiklik: Akılcılık ve Bilimsellik ,"Medeni kanun"

Atatürkün tüm siyasi tartışmaların dışında tuttuğu ilkeleri Cumhuriyetçilik ve Laiklik

Ulusal Bağımsızlık milliyetçiliğin bütünleyicisidir

Halkçılık Cumhuriyetçilik ve Milliyetçiliğin doğal sonucudur

13 Ekim 1923 Ankara Başkent oldu (Cumhuriyetin ilanından önce)

Cumhuriyet ilanı ile : İlk Cumhurbaşkanı : M.Kemal , İlk Başbakan : İsmet İnönü , İlk Meclis Başkanı : Fethi Okyar,İlk Sağlık Bakanı : Adnan Adıvar ,İlk Genel Kurmay Bşk: Fevzi Çakmak

3 Mart 1924 Halifeliğin kaldırıldı böylelikle şeyhulislamlık makamı sona erdi

3 Mart 1924 Şeriye Vekaleti yerine Diyanet işleri Başkanlığı kuruldu ilk diyanet işleri bakanı : Rifat Börekçi

3 Mart 1924 Evkaf vekaleti yerine vakıflar genel müdürlüğü kuruldu

3 Mart 1924 Erkanı harbiye vekaleti yerine Genel Kurmay Başkanlığı kuruldu

1924 Anayasası ile seçimler 4 yılda bir yapılır seçme yaşı 18 ve Cumhurbaşkanı 4 yılda bir seçilirdi

1928 Değişikliği ile "Devletin Dini İslamdır" maddesi 24 anayasasından çıkarıldı ve Millet vekilleri yemin şekli değişti (LAİKLİK)

1934 Değişikliği ile Seçmen yaşı 18'den 22 ye çıkarıldı

1937 Değişikliği ile Atatürk ilkeleri anayasaya dahil oldu

1934 Kadınlara seçme ve seçilme hakkı verildi

1945 Değişikliği ile Anayasa dili öz Türkçe olarak belirlendi

1946 Değişikliği ile Tekderece seçim sistemine geçildi

Medeni Kanunun Kabulü : 1926 - isviçre medeni kanunu örnek alındı

Medeni kanun kabulü ile patrikhanenin dünyevi yetkileri elinden alındı

Ceza kanunu italya ve almanyadan , icra iflas kanunu isviçreden alındı

Türk Kadınına siyasal haklar : 1930 Belediye seçimlerine katılma ; 1933 Muhtarlık seçimlerine katılma ; 1934 Milletvekili seçimlerine katılma

1924 Tevhidi Tedrisat kanunu ile tüm okullar Eğitim Bakanlığına bağlandı

Maarif Teşkilatı Hakkında Kanun - 1926

Yeni Türk Harflerinin Kabulü - 1 Kasım 1928

Millet Mekteplerinin Açılması - 24 Kasım 1928 - Atatürk Başöğretmen

Türk Tarih Kurumunun Açılması - 1931 , Belleten Tarih dergisi çıkarılmaya başladı (Atatürkün isteği)

Türk Dil Kurumu - 1932

Sanayi Nefise Mektebi - Güzel Sanatlar Akademisine dönüştü(1928)

Tekke Zaviye ve Türbelerin Kapatılması (1925) , şeyhlik,dervişlik,seyitlik,çelebilik gibi ünvanlar yasaklandı

Kılık Kıyafet inkılabı (1925) - Erkeklere Şapka giyme zorunluluğu getirildi

Soyadı Kanunu 1934 - Ağa ,hoca,paşa,efendi gibi ünvanlara yasaklandı ; Atatürk soyadı verildi

Miladi Takvimin kabulü - 1925

Ölçülerin Değiştirilmesi - 1931

Haftasonu tatili pazara alındı - 1935

Aşar vergisi kaldırıldı - 1925

Tarım Kredi Kooperatifleri Kuruldu 1929

Zirai Donatım kurulu - 1932

Yüksek Ziraat Enstitüsü - 1933

İş Bankası - İlk Özel Banka - 1924

Reji(Tütün) idaresi yabancılardan alındı - 1925

Kabotaj Kanunu - 1926

Gümrük Tarife Kanunu - 1929

Merkez Bankası - 1930

Türk Teyyare Cemiyeti - 1925

Sanayi ve Maadin bankası - 1925

Uşak Şeker Fabrikası - İlk özel fabrika - 1926

Teşvik-i Sanayi kanunu - 1927

I.Beş yıllık kalkınma planı - 1934

Sümerbank(sanayi ve maadin bankası yerine) - 1933

MTA(Maden Tetkik Arama) ve Etibank - 1935

Denizbank - 1937

Numune Hastanesi - 1924

Hızsıssıfha Enstitüsü - 1928

Yeşilay - 1934

Ankara Etnografya Müzesi - 1930

Et ve Balık Kurumu - 1952

Türk Tarih Kurumu , Türk Ocağı çatısı altında yapılandırılmıştır

Türk Parasını koruma kanunu - 1930

Ticaret ve Sanayi odalarının kurulması - 1925

Atatürk Orman Çiftliği - 1925

Darülfünun kapatıldı - İstanbul Üniversitesi açıldı - 1933

Milletler cemiyeti 1920 de İsviçrede kuruldu

Cumhuriyet Tarihinin ilk yüksek öğrenim kurumu : Ankara Hukuk Mektebi

Lozanda Taviz Yok : Ermeni yurdu, Kapitülasyonlar

Halk Bankası : 1933

İlk nüfus sayımı 1927

Lozandan sonra dış politikada ilk başarı yabancı okullar sorunu, Milletler Cemiyetine gitmedi

1926 Maarif teşkilatı kanunu ile yabancı okullar hakkında düzenleme yapılmıştır

Musul sorunu 1926 Ankara Ant. İle çözüldü , Milletler cemiyetine gitmiştir, Bükülsel hattı sınırı çizilmiştir

Mübadele(Etabli) sorunu 1930 Ahali Antlaşması ile çözülmüştür(Venizelos) , Milletler Cemiyetine gitmiştir

Osmanlı Borçları Fransa ile sorun olmuştur, Hoover Moratoryumu ile ödenmiştir, Milletler Cemiyetine gitmedi

Adana-Mersin Demiryolu Fransa ile sorun olmuştur

Bozkurt- Lotus olayı (1926) Türk-Fransız gemisi çarpışması

Razgard Olayı(1933) - Bulgarların Türk mezarları yağmalama olayı

Vagon - Litz (1933) olayı Fransız demiryolu şirketinde Türkçe konuşanları işten çıkarma olayı

Locarno (1925) - Almanya-İngiltere-Fransa arasında saldırmazlık Paktı

Briand Kellog (1928)- ABD-Fransa dünya barışı örgütü - Türkiye üye

Litvinyov Protokolü (1929) - Sovyet Rusya Dünya barışı örgütü - Türkiye Üye

Petrograd Antlaşması (1916) - Doğu Karadeniz Rusyaya Bırakılacak

Balfour Deklarasyonu (1917) - Filistinde İsrail devleti kurulacak

Saint jen de mouren(1917) - İtalyaya bırakılan yerler

Monroe Doktorini - ABD yalnızlık politikası

Zeki Velidi Tahan - Türkistan milli birliğinin kurucusu

Kara Perşembe -1929 - Ekonomik buhran - Newyork borsasının çöküşü

Faşizm - İtalya - Mussolini -1922

Nazizim - Almanya - 1930 - "Bir millet - Bir devlet"

Milletler Cemiyeti - 1932 -İspanya ve Yunanistanın daveti ile girdik

Cenevre Saldırmazlık Konferansı - 1928

Balkan Antantı - 1934 - Türkiye-Yugoslavya-Yunanistan-Romanya (Arnavutluk italya baskısı-Bulgaristan toprak alma isteği nedeniyle katılmıyor)

Montrö Boğazlar Sözleşmesi - 1936 - Türkiye Boğazlarda Tam egemenlik sağladı

Akdeniz Paktı - 1936 - Türkiye-İngiltere-Yugoslavya-Yunanistan - italyanın akdenizi tehdit etmesi

Sadabad Paktı - 1937 - Türkiye-İran-Irak-Afganistan (suriye irak sorunu yüzünden yok) - italyanın habeşistana saldırması

Hatay Sorunu(1921-1939) - Milletler Cemiyeti - Sandler Raporu (Hatay-İskenderun)

Hatay Devleti (1938) - Cumhur Başkanı : Tayfur Sökmen Başbakanı: Abdurrahman Melek

Hatay sorunu çözümüne Atatürk döneminde başlanmış Atatürk den sonra tamamlanmıştır

Basmacı hareketinin nedeni , Türkistanı Rus baskısından kurtarmak (Enver Paşa)

Balkan Antantı Atinada, Sadabad paktı Tahrande imzalandı

Londra silahsızlanma konferansı - 1933

Franko ispanyada aşırı milliyetçi başkan

Balkan antantını imzalayan dışişleri bakanı : Tevfik Rüştü Aras (1934)

Stalinin uyguladığı ekonomik politika : Kollektifleşme

Maginot Hattı : Fransa savunma hattı

Vichy Hükümeti : İşgal sonrası fransız hükümeti

Barbarossa harekatı : Almanyanın Rusyaya harekatı

Atlantik Bildirisi :II.Dünya savaşı ABD-ING savaş sonu bildirisi (Wilson benzeri), Birleşmiş Milletlere ilk adım

Casablanca 1943 : Roosevelt - Churchill

Washington 1943 : Roosevelt - Churchill

Quebec Konferansı :1943 - ABD -ING

Moskova Konferansı : 1943 - ABD-ING-RUS

Kahire Konferansı : ABD-ING-ÇİN

Tahran Konferansı : ABD-ING-RUS - Türkiyenin savaşa katılması kararlaştırıldı

Yalta Konferansı : 1945 - Roosvelt-Churchill- Stalin : Türkiye BM'e girebilmek için japonya ve almanyaya savaş açtı

Potsdam Konferansı -1945 : ABD Başkanı Henry Truman Almanyaya teslim oldu savaş sonu raporu

Birleşmiş Milletler -1946

Adana Görüşmeleri - 1943 - Churchill - İsmet İnönü Türkiye savaştan uzak duruyor

Kahire Görüşmeleri - 1943 - Churchill - İnönü - Başbakan :Şükrü Saracoğlu
Türkiye savaştan uzak duruyor

Milli Korunma Kanunu - 1940 - Devlet Kontrolü

Varlık Vergisi Kanun - 1942

Köy Enstitüleri MEB: Hasan Ali Yücel

II. Dünya Savaşında Refik saydam ve Şükrü saracoğlu hükümetleri görev yapmıştır

II.Dünya savaşında İngiltere başbakanı Neville Chamberlain politikası :
Yatıştırma

Hitlerin Politikası : Hayat sahası, Almanca konuşulan yerlere egemen olmak

Varşova Paktı 1955 - Natoya karşı sovyet rusya birliği

Cominform-Comecon : Doğu Bloğu Sovyet birlikleri

Truman Doktrini - 1947 : Abd nin batının liderliğini üstlenmesi : Türkiye ve Yunanistana para yardımı

Marshall Planı : 16'lar konferansı ABD arupa para yardımı

Batı Avrupa Birliği : Avrupanın sovyetler tehdidine karşı ilk birliğidir

NATO: 1949 da kuruldu Türkiye 1952 de katıldı (Koreye Asker göndermesi etkili)

Balkan İttifakı :1954 : Türkiye - Yugoslavya - Yunanistan

Bağdat Paktı - 1955 -Türkiye -Irak - CENTO

Eisenhower Doktrini 1957 - ABD ortadoğuya askeri ve ekonomik yardım yapıyor

Halk evlerinin kapatılması - 1951

Köy estitülerinin öğretmen evlerine dönüşmesi - 1954

6-7 Eylül olayları Rumlara ait ev ve işyerlerinin yakılması

Atatürk Üniversitesi : 1957

IMF den ilk borç 1958 de alındı

Anıtkabir 1953 de tamamlandı

Avrupa ekonomik topluluğu 1957 Roma Antlaşması ile kuruldu

Marshall planına karşı sovyetler molotof planını uygulamaya koydu

Hindistanın kurtuluşu : Mahatma Gandhi

Dörtlü Takrir Grubu : Adnan Menderes,Celal Bayar,Refik koraltan,Fuat Köprülü

Çok partili hayata geçiş inönü zamanındadır

Pakistanın kurucusu : Muhammet Ali Cinnah

Türkiye BM'ye bağlı olarak koreye asker göndermiştir

U-2 ABD casus uçağı incirlikten havalanıp Rusyada düşmüştür

İslam Konferans Örgütü (1969) İlk türk genel sekreteri eklemeddin ihsanoğlu

Rumların Kıbrısı İlhak politikası : Enosis

EOKA ya karşı kurulan Türk teşkilatı : Türk Muhakemet Teşkilatı

SALT-I ve SALT-II - Silah sınırlandırma antlaşmaları - ABD-Rusya

Helsinki Deklarasyonu - 1975 - Barışçıl Yollar - Avrupa Güvenlik Konferansı

Kıbrıs Cumhuriyeti 1959 - Başkanı : Makarios Yardımcısı : Fazıl Küçük

Kıbrıs Geçici Türk Yönetimi - 1967 - Fazıl Küçük

Kıbrıs Türk Federe Devleti - 1975 - Rauf Denктаş

Bern Deklarasyonu - Kıta sahanlığı ile ilgili Antlaşma

ASALA :Ermeni gizli örgütü

Devlet Planlama Teşkilatı : 1960

Muhammet Ali viyetnam savaşına gitmedi

Aya ayak basan ilk insan Neil Amstrong

Uzaya giden ilk insan Yuri Gagarin

Akritos Planı - Kıbrıstaki Türklerin imhası ve Rumları Yunanistan bağlanmak

Uzaya gönderilen ilk uydu : sputnik- Sovyet Rusya

Kore savaşı panmunjam Ateşkesi ile sona erdi

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti 1983'te kuruldu

1965 - Adalet partisi iktidar- Süleyman demirel

1961 - Cemal Gürses Cumhurbaşkanı

1973 - Fahri Korutürk Cumhurbaşkanı

1980 - Milli Güvenlik konseyi - Kenan Evren - Partiler Kapatıldı

1983 - Anavatan Partisi iktidarı - Turgut Özal

1963 - Susuz yaz Berlin Film Festivali -Altın Ayı

Kanlı Noel : Kıbrısta rumların Türk katliamı

1968 de ırakta yönetimi ele geçiren oluşum baas hareketi

Kadife Devrimi : Çekoslovakya : çek cumhuriyeti ve slovakyaaya ayrılıyor

Şangay işbirliği örgütü : Çin,Rusya,Kazakistan,Kırgızistan,Tacikistan + Özbekistan

Dağlık Karabağ Sorunu : Ermenistanın Azerbaycandan karabağı almak istemesi sonucu hocalı katliamı gerçekleştirdi

Bağımsız Devletler Topluluğu :Sovyetlerin dağılmasından sonra Almati zirvesi ile kurulmuştur.

TİKA(Türk işbirliği ve kalkınma idaresi) : Türkiyeye komşu ülkelerin gelişmesine yardımcı olmak

Kıbrıs rum kesimi natoya üye değildir, Türkiye veto etti

Avrupa Kömür Çelik Birliği paris antlaşması ile 1951 de kuruldu

Shengen antlaşması - 1985 - pasaportsuz geçiş

Maastricht Antlaşması - 1992 - Avrupa Birliği

AB ile tam üyelik müzakereleri - 2005

AB gümrük birliği antlaşması - 1996

Yugoslavya = sırbistan,hırvatista,makedonya,slovenya,karadağ,kosova,bosna

Mavi Kelebek : boşnak mezarlarının bulunması

Kosova bağımsızlığı - 2008

Çekiç Güç : Körfez savaşındaki incirlikteki hava gücü

Irak başkanı : Celal talabani

Filistin başkanı : yaser arafat

ISAF(Uluslararası güvenlik destek gücü) : Türkiye Afganistandaki nato yetkisiyle

Asi nehri suriye ile sorun (lübnan- akdeniz)

Şah denizi projesi : Azerbaycan doğalgazı türkiyeden avrupaya

Trans-Hazar boru hattı : Türkmenistan doğalgazı Türkiyeden Avrupaya

Mavi Marmara : İsrail tarafından basılan gazze yardım gemisi

Türkiye BM yardım yaptığı ülkeler

:somalı,bosna,arnavutluk,kosova,Afgnistan,Lübnan

Çernobil : 1986'da ukraynada yaşandı

İlk kadın Bakan : Türikan Akyol

Müstevfi : Mali işlerden sorumlu

Anadolu selçuklu ilk başkenti iznik sonra konya

1176 Miryakefalon savaşı ile anadolu kesin yurt oldu

Ahilikte vergi toplanmaz yargılama yapılmaz

Sırçalı medrese : konya

İlk Türkislam sözlü eseri - satık buğra han destanı

I.kosova savaşı ile balkanlardaki fetihler kalıcı oldu - I.Murat

Yıldırım beyazıt niğbolu savaşı ile bulgar krallığına son verdi

Osmanlıya katılan son beylik - ramazanoğulları

Konsolosluk Mahkemesi : gayrimüslim mahkemesi

1815 Viyana kongresinde meternik sistemi kabul edildi

Klikyalılar ve Kars işlem şürası yararlıdır

Halide edip adıvar gazetesi : Anadolu Ajansı

Hicaz yöneticisi şerif ünvanını kullanmıştır

Türkçe istanbul ve Tan zararlı gazetelerdir

Osmanlıda ilk şeyhülislam : molla fenari

Karlofça antlaşması ile kaybedilen toprakları geri alma politikası başlamıştır

Rusya ist. Antlaşması ile Osmanlıda elçi bulundurma hakkını elde etmiştir.

www.pekiyi.com

Bilgi Paylaşıldıkça Çoğalır!